

Likabehandlingsplan & Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ro Ballingslöv/Farstorp/Hästveda F-3

Ballingslövs fritidshem

Ballingslöv 2015-01-01

Innehållsförteckning

Ballingslövs fritidshems vision	s 1
Till dig som elev	s 1
Till dig som förälder	s 1
Lag mot diskriminering och annan kränkande behandling	s 2
Vad står begreppen för?	s 3
Direkt och indirekt diskriminering	s 3
Trakasserier	s 3
Annan kränkande behandling	s 3
Mobbning	s 3
Åtgärder för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning	s 4
Mål för Ballingslövs fritidshem	s 5
Arbetet under 2014	s 6
Utvärdering 2014	s 7
Årlig plan för 2015	s 8
Arbetsgång vid kränkande behandling	s 9
Kartlägga	s 9
Utreda och åtgärda	s 9
Förebygga, främja och förhindra	s 10
Så här görs likabehandlingsplanen och den årliga handlingsplanen känd	s 11
Utvärdering	s 11
Plan för kompetensutveckling	s 12
Viktiga telefonnummer	s 13
Bilagor	

BALLINGSLÖVS FRITIDSHEMS VISION

På vårt fritidshem ska alla barn, elever och personal känna sig trygga och ingen ska bli utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vi ska alla arbeta för att främja barns, elevers och personals lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Till Dig som elev

På vårt fritidshem är vi måna om att alla barn och elever ska trivas och känna trygghet och gemenskap. Arbetet ska utgå från ett demokratiskt förhållningssätt och fritidshemmets värdegrund.

Om du någon gång blir utsatt för våld, hot, diskriminering, trakasserier, mobbning eller annan kränkande behandling, vill vi att du genast kontaktar någon vuxen på skolan. Även du, som känner till att någon annan blir utsatt ska berätta detta för en vuxen på skolan.

Till Dig som förälder

Om du misstänker att ditt eller någon annans barn blir utsatt för någon form av kränkande behandling ska du genast kontakta barnets lärare, personal på fritidshemmet eller skolans rektor.

Om du får kännedom om att ditt eget barn utsätter andra barn för kränkande behandling är det din skyldighet att genast göra något åt detta. Det är viktigt att du som förälder tydligt visar att du inte tolererar någon form av mobbning eller kränkande beteende.

Lagar mot diskriminering och annan kränkande behandling

Skolan och fritidshemmen har länge haft i uppdrag att förebygga och motverka kränkande behandling. Skolorna och fritidshemmen har upprättat en handlingsplan mot mobbning. Nu ska likabehandlingsplanen även presentera fritidshemmets arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt åtgärder för att förebygga diskriminering. Från 2009 01 01 gäller en ny lagtext, som innebär förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn/elever i förskola, fritidshem och skola, (SFS.2008: 567 och SFS 2010:800).

En likabehandlingsplan ska också presentera fritidshemmets arbete för att:

- × främja barns och elevers lika rättigheter
- × redovisa åtgärder för att förebygga diskriminering och trakasserier eller annan kränkande behandling.

Detta innebär att ingen får utsättas för diskriminering på grund av:

- × kön
- × etnisk tillhörighet
- × religion eller annan trosuppfattning
- × funktionshinder
- × sexuell läggning
- × könsöverskridande identitet eller uttryck
- × ålder

Diskrimineringen är förbjuden inom all förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och samtliga skolverksamheter och gäller oavsett om den är avsiktlig eller ej. Diskrimineringen kan vara direkt eller indirekt.

Barn och elever har alltså ett lagligt skydd mot kränkande behandling och förskolan eller skolan kan dömas till skadestånd om det kan bevisas att den inte fullgjort sitt uppdrag.

Diskrimineringslag (2008: 567)

1. kap

Lagens ändamål

1§ Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen (2010:800)

6 kap.

Ändamål och tillämpningsområde

1§ Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering är när fritidshemmet på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekades tillträde till ett visst gymnasieprogram, med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Detta kallas *indirekt diskriminering*. Det sker när fritidshemmet tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionshinder eller sexuell läggning. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, diskriminerar fritidshemmet indirekt elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier

Trakasserier är en behandling som kränker en elevs värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna, det vill säga kön, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Annan kränkande behandling

Med annan kränkande behandling menas en kränkning av en elevs värdighet som *saknar* koppling till en diskrimineringsgrund.

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppper att han eller hon blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

Kränkningarna kan vara:

- × fysiska (slag, knuffar)
- × verbala (svordomar, hot, öknamn, kränkande tillmälen)
- × psykosociala (utfrysning, blickar, ryktesspridning)
- × text- och bildburna (klotter, brev och lappar, e-post sms, mms, msn och meddelanden på olika webbcommunities)

Mobbning

Dan Olweus definition av mobbning är:

- × När en och samma person vid upprepade tillfällen utsätts för kränkningar fysiskt eller psykiskt av en eller flera personer.

Åtgärder för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning:

Främja likabehandling oavsett kön

- Pojkar och flickor ges lika stort inflytande över verksamheten och lika stort utrymme genom att pedagogerna använder sig av talrundor, namnkort samt är uppmärksamma på att eleverna får lika stort talutrymme och uppmärksamhet oavsett kön.
- Gruppindelning och placering anpassas efter individens behov och inte utifrån kön.
- Vi har könsneutrala toaletter.

Ansvarig: Pedagoger och rektor.
Pågår hela läsåret.

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

- Lärarna uppmärksammar elevers flerspråkighet på ett positivt sätt och synliggör modersmålsundervisningen. Visar att flerspråkighet är en tillgång genom att tillvarata de tillfällen som ges i undervisningen.
- Lärarna samarbetar med modersmålslärares.
- Elever berättar om olika seder och bruk från sitt hemland.
- Lärarna ser över läroböcker och läromedel utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Ansvarig: Pedagoger, modersmålslärares, rektor.
Pågår hela läsåret

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning

- Undervisa om olika religioner på ett sakligt, allsidigt och likvärdigt sätt.
- Informera vårdnadshavare om möjlighet att ansöka om ledighet för enstaka dagar.
- Lärarna har tillgång till multireligiös almanacka.
- Möjliggöra för elever att byta om och duscha enskilt vid idrotten.

Ansvarig: Pedagoger, rektor
Pågår hela läsåret

Främja likabehandling oavsett funktionshinder

- Ha planerade rastaktiviteter där alla kan delta.

- Elevhälsoarbete tillsammans med arbetslag och specialpedagog.
- Elevhälsoteamsmöten varannan vecka med tillgång till skolsköterska, kurator, specialpedagog, logoped och skolpsykolog.
- Genomföra olika aktiviteter såsom friluftsdagar och skolresor där alla kan delta.

Ansvarig: Pedagoger, rektor
Pågår hela läsåret

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

- Lärarna pratar med eleverna och gör dem medvetna om att familjer kan se ut på olika sätt. Visa i leken att familjen kan ha olika sammansättningar.

Ansvarig: Pedagoger
Pågår hela läsåret

Mål för Ballingslövs fritidshem år F-6

Alla som deltar i fritidshemmets verksamhet, elever såväl som vuxna, ska;

- aktivt agera för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier.
- mötas av ett demokratiskt förhållningssätt.
- känna sig trygga på fritidshemmet.
- främja elevers lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Arbetet under 2014

Vi på Ballingslövs fritidshem har arbetat med elevernas sätt att vara mot varandra, och arbetat för att vi ska använda ett vårdat språk, visa hänsyn och acceptera varandra för de personer vi är.

Vi har gjort följande:

- Samarbetsövningar
- Samtal i grupp
- Enskilda samtal vid händelser
- Åldersblandade grupper vid aktiviteter

Genom detta försöker vi få eleverna att lära sig att:

- Visa hänsyn mot varandra
- Respektera varandra och vuxna
- Prata med varandra med en trevlig ton
- Använda ett vårdat språk
- Acceptera alla kompisar som de är

Hur har det gått:

- Eleverna visar mer hänsyn mot varandra.
- Eleverna leker med varandra i åldersblandade grupper.
- Vi behöver arbeta mer med språket eleverna använder och tonen de pratar i.
- Vi behöver arbeta mer med acceptens för olikheter.

Detta behöver vi arbeta vidare med:

- Eleverna behöver arbeta mera med att acceptera varandras olikheter.
- Visa hänsyn gentemot varandra.
- Använda ett vårdat språk.

Ansvariga: Lärare
Rektor

Utvärdering i november 2014

Vi har intervjuat majoriteten (21 av 29) av eleverna på fritidshemmet. Vi har ställt samma frågor till alla elever och de intervjuades enskilt.

1. Trivs du på fritids?
2. Har någon upprepade gånger sagt eller gjort något dumt mot dig?

3. Finns det något ställe –inne eller ute- där det är jobbigt att vara?

Resultatet på frågor:

1. 95 % av eleverna trivs bra på fritids.
2. 20 % av eleverna har vid upprepade tillfällen blivit utsatta för att någon sagt eller gjort något dumt mot dem. De nämner att det är olika elever som säger "dumma saker" till dem.
3. Ingen av eleverna nämner någon plats där de känner sig otrygga.

Föräldrarna fick svara på en enkät angående trygghet på fritidshemmet. Enkäten besvarades enskilt och anonymt. 19 föräldrar svarade på frågorna.

Frågorna var:

1. Upplever du att ditt barn känner sig trygg på fritids?
2. Upplever du att ditt barn under längre tid blivit utsatt för kränkning, diskriminering eller trakasserier på fritids?
3. Upplever du att ditt barn blir behandlad med respekt på fritids?

Glädjande är att så gott som alla eleverna trivs på fritids. Några elever upplever att andra elever retar dem. Detta har vi också noterat. Vi kommer även fortsättningsvis att vara uppmärksamma på dessa beteenden för att komma tillrätta med dem. Det finns ingen plats där eleverna på fritids känner sig otrygga.

Vi är alltid nära eleverna under deras vistelse på fritids, både inomhus och utomhus. Vi har regelbundet värdegrundsarbete med alla elever. Vi har också noterat att de flesta föräldrar upplever att deras barn är trygga och trivs på fritidshemmet.

Årlig plan för 2015

Nulägesanalys:

Eleverna trivs på fritidshemmet. Några elever upplever att andra elever vid flera tillfällen sagt eller gjort något dumt mot dem.

Flertalet föräldrar upplever att deras barn känner sig trygga på fritids. Några föräldrar upplever att deras barn blir utsatt för kränkningar, diskriminering eller trakasserier på fritids. De flesta föräldrar upplever att barnen blir behandlade med respekt på fritids.

- **Vad ska åtgärdas?**

Fritidshemspersonalen kommer att arbeta med och uppmärksamma kränkande ord och situationer.

- **Hur gör vi? Vem är ansvarig?**

Pedagogerna pratar med eleverna om att visa hänsyn mot varandra. Pedagogerna fortsätter att arbeta med olika värdegrundsövningar med barnen. Vi är nära eleverna när de är på fritids.

Ansvarig är pedagoger på fritidshemmet och rektor.

- **Hur mäter vi resultatet?**

Vi följer upp våra insatser vid nästa års uppföljning genom intervjuer, enkäter och observationer.

Ansvarig är pedagoger och rektor.

- **Hur går vi vidare?**

Pedagogerna fortsätter att arbeta med värdegrundsövningar, prata med eleverna och vara uppmärksamma på vad som händer. Vi fortsätter att ha kontinuerlig kontakt med föräldrar.

Mål för 2015

Vi kommer att arbeta för att inga elever känner sig kränkta eller diskriminerade. Alla elever ska känna sig trygga på fritids. Vi ska under 2015 låta eleverna på olika sätt komma till tals om hur de upplever sin tid på fritidshemmet. Undersökningen genomförs och utvärderas i november 2015. Vårt mål är att ingen elev ska känna sig diskriminerad eller kränkt.

November 2014

Pedagoger vid Ballingslövs Fritidshem

Arbetsgång vid diskriminering och kränkande behandling

I arbetet med att identifiera, utreda, åtgärda och förhindra kränkande behandling och diskriminering, samt främja barns och elevers lika rättigheter, använder sig fritidshemmet av nedanstående åtgärder:

Kartlägga:

- ✘ Egen undersökning en gång per år.
- ✘ Regelbundna möten med kamratstödjare och elevråd.
- ✘ Möjlighet till möte med elevhälsoteamet varje vecka.
- ✘ Möjlighet att anonymt lämna information om diskriminering och kränkande behandling till personal, kurator, skolsköterska eller skolledare.
- ✘ Rastvaktande lärares eller annan personals iakttagelser.
- ✘ Incidentrapportering i loggpärm. (Bilaga II)
- ✘ Utvecklingssamtal erbjuds med eleven och dennes föräldrar minst en gång per termin.
- ✘ Vi gör en riskanalys genom enkäter och samtal med elever där vi tar reda på riskfyllda ställen att vistas på inom skolans område.

Utreda och åtgärda:

1. Vid uppmärksamman diskriminering eller kränkning kontaktas berörd klassföreståndare och skolledare samt kamratstödjare.
2. Händelsen dokumenteras i loggpärmen.
Extra uppmärksamhet ges av rastvakt och kamratstödjare.
3. Fritidshemspersonal/skolledare pratar enskilt med den utsatte eleven. Samtalet dokumenteras.
4. Fritidshemspersonal/skolledare pratar enskilt med den/de som utövar diskriminering eller kränkning mot annan elev.
Samtalet dokumenteras
5. Fritidshemspersonal/skolledare kontaktar vårdnadshavare till de berörda eleverna. Samtalet dokumenteras.
6. Fritidshemspersonal/skolledare, föräldrar och utsatt elev träffas för ett elevmöte. Tid för uppföljning bestäms (efter ca 2 veckor).
7. Vid kamratstödjarträffen tas det inträffade upp till diskussion.

8. Uppföljning av elevmötet.
9. Om diskrimineringen eller den kränkande behandlingen fortsätter kallas vårdnadshavarna och eleven som utför handlingen till ett möte med klasslärare/skolledare. Samtalet dokumenteras. Uppföljning sker.
10. Skulle problemet trots detta kvarstå sammankallas berörda parter till ett elevmöte där ytterligare åtgärder beslutas.

Förebygga, främja och förhindra:

Fritidshemsnivå

- Personalen ges fortlöpande kompetensutveckling i arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling.
- Möjlighet att ta upp ärenden hos elevhälsoteamet finns. Elevhälsoteamet träffas en gång i veckan.
- Gemensamma ordningsregler är utarbetade av elever, vårdnadshavare och personal.
- Vi skapar en gemenskap där alla känner alla genom att ha gemensamma aktiviteter för F-6.
- Under året arbetar personalen aktivt med kartläggning och uppföljning av elevernas enkätsvar/intervjuer/observationer.
- Personal finns ute på varje rast och då bussarna går hem.
- Fritidshemmet arbetar för att indirekt diskriminering inte ska ske. Detta kan vara anpassad kost med tanke på religion, allergi och personligt ställningstagande t.ex. vegetarisk kost.
- De vuxna är goda förebilder i sitt förhållningssätt. Alla barn är allas barn.

Gruppnivå

- Vi arbetar fortlöpande med olika socioemotionella övningar.
- De gemensamt framtagna ordningsreglerna och värdegrund diskuteras med eleverna. (bilaga IV).
- Tillsammans diskuteras likabehandlingsplanens innehåll.

Individnivå

- Vi utser och utbildar kamratstödjare. (Bilaga III)
- Vårdnadshavare inbjuds till föräldramöte, föräldrafika och utvecklingssamtal.
- Fritidshemspersonal har tät kontakt med vårdnadshavarna.
- Elever och all personal på skolan har ansvar för att ingripa vid diskriminering och kränkning.

Så här görs likabehandlingsplanen och den årliga planen känd

För personalen

Skolledningen ansvarar för att all personal får god kännedom om likabehandlingsplanen och den årliga planen mot diskriminering och kränkning, vilket sker i samband med höstterminens introduktionsvecka. All nyanställd personal informeras i samband med övriga anställningsrutiner.

För barn och elever

Fritidshemspersonal ansvarar för att senast två veckor in på läsårsstarten ha gjort planen känd för eleverna.

För föräldrar

Skolledningen och fritidshemspersonal har gemensamt ansvar för att på föräldramöten och i föräldraföreningen göra planen känd för vårdnadshavarna. Den årliga planen mot diskriminering och kränkande behandling ligger på skolans hemsida.

Utvärdering

I november månad varje år utvärderar elever, kamratstödjare, personal och föräldrar hur arbetet mot diskriminering och kränkningar bedrivits. Om det visar sig att målet/målen ej uppnåtts tar vi fram nya förslag på hur vi ska arbeta för att nå målen i samråd med elever, vårdnadshavare och personal.

Elevernas svar redovisas. Mål utifrån svar och samtal upprättas. Planen omarbetas och anpassas efter de förhållanden som finns verksamheten.

Plan för kompetensutveckling

- × All personal utbildas kring mobbning, värdegrund och metoder för förebyggande arbete i klasser och grupper.

Viktiga telefonnummer

Torsten Wetterqvist	Rektor	0451-26 78 70
Expedition	Hästveda	0451-26 78 72
Ballingslövs skola	personalrum	0451-311 19
Farstorps skola	personalrum	0451-77 01 66
Eva Jönsson	skolsköterska	0451-26 78 74
Malin Glader	kurator	0451-26 78 73
Maria Olsson	specialpedagog	0451-26 78 89

Polisen		0451-114 14
Polisen	nödsituation	112
Barn- och ungdomspsykiatri		044-309 23 00 må-fr 9 - 13 on 10 - 12

Mer information att söka:

Barnombudsmannen	www.bo.se	08- 692 29 50
BRIS	www.bris.se	0200- 230 230 (barn) 077- 150 50 50 (vuxen)
Skolverket	www.skolverket.se	08- 527 332 00
Rädda Barnen	www.rb.se	08- 698 90 00 020- 786 786 (vuxen)
JämO	www.jamombud.se	08- 21 00 47
Ombudsmannen för etnisk diskriminering	www.do.se	08- 508 887 00
handikappombuds- mannen	www.ho.se	08- 406 65 59
HomO	www.homo.se	08-508 887 90

MÅL

Nulägesanalys:

- **Vad ska åtgärdas?**

- **Hur gör vi? Vem är ansvarig?**

- **Hur mäter vi resultatet?**

- **Hur går vi vidare?**

Incidentrapport

Datum: _____

Tid: _____

Plats:

_____

Händelse: _____

—

_____

—

_____

—

_____

—

_____

—

_____

—

Inblandade: _____

—

_____

—

_____

—

Föräldrar kontaktade: _____

Personal: _____

Värdegrund & Ordningsregler

Ballingslövs skola

Vad är en värdegrund?

Ett gemensamt förhållningssätt som ligger till grund för hur vi ska kunna fungera tillsammans, för att uppnå målen i våra styrdokument.

För vem gäller värdegrunden?

Värdegrunden gäller alla som arbetar i förskola, fritidshem och skola, såväl elever som personal. Målsmän ska verka för att eleverna håller sig till värdegrunden.

Respekt

Ärlighet

Hänsyn

Glädje

Trygghet

- ◆ Vi är snälla mot varandra och låter alla vara med.
- ◆ Vi talar sanning.
- ◆ Vi kommer i tid och har med oss våra saker.
- ◆ Vi hjälps åt att skapa arbetsro.
- ◆ Vi säger till en vuxen när någon beter sig illa eller blir illa behandlad.

Ballingslöv 2014-10-20